

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2007

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Η Υπηρεσία Μεταλλείων είναι η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της περί Μεταλλείων και Λατομείων Νομοθεσίας και της περί Εκρηκτικών Υλών Νομοθεσίας. Είναι επίσης σύμβουλος του Κράτους πάνω σε τεχνικά θέματα που σχετίζονται με τον ορυκτό πλούτο της Χώρας και ενεργεί ως σύνδεσμος μεταξύ Κυβέρνησης, Μεταλλευτικών Εταιρειών και Ερευνητών.

1.2. Από τις αρμοδιότητες της, η Υπηρεσία Μεταλλείων, έχει στόχο την ορθολογική ανάπτυξη του ορυκτού πλούτου της Χώρας μέσα από δραστηριότητες που να ελαχιστοποιούν την επίδραση της ανάπτυξης αυτής στο περιβάλλον και να διασφαλίζουν ασφαλείς και υγιεινές συνθήκες εργασίας για τους εργαζόμενους στον τομέα όπως και την παροχή άριστης ποιότητας προϊόντων στην αγορά.

1.3. Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, η Υπηρεσία Μεταλλείων, είναι οργανωμένη έτσι ώστε να αντεπεξέρχεται στις πιο κάτω κύριες ενασχολήσεις:

- Την έκδοση Ερευνητικών Αδειών, Προνομίων Λατομείου, Μεταλλευτικών Μισθώσεων και τον έλεγχο της τήρησης των όρων χορήγησης τους.
- Την εξέταση των Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις κυριότερες εκμεταλλεύσεις.
- Τον έλεγχο των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στα μεταλλεία, λατομεία και συναφείς εγκαταστάσεις.
- Τον έλεγχο της εισαγωγής, αποθήκευσης, πώλησης και χρήσης των εκρηκτικών υλών, πυροτεχνημάτων και πυρομαχικών.
- Την είσπραξη τελών, μισθωμάτων, ενοικίων και δικαιωμάτων για τις έρευνες, τις εκμεταλλεύσεις και τις εκρηκτικές ύλες.

2. ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

2.1. Ως γνωστό η κυπριακή μεταλλευτική βιομηχανία ήταν δραστηριοποιημένη στην παραγωγή μεταλλευμάτων και συμπυκνωμάτων χαλκού, σιδηροπυρίτη, χρυσού, χρωμίτη καθώς και ινών αμιάντου.

Από τη δεκαετία του 1970 η μεταλλευτική βιομηχανία βρίσκεται σε ύφεση γεγονός που οφείλεται κυρίως, πλην των γνωστών λόγων της κατάληψης σημαντικών μεταλλευτικών περιοχών από τα Τουρκικά στρατεύματα και της εξάντλησης των μεγάλων και πλούσιων κοιτασμάτων της Χώρας, στη συνεχιζόμενη αύξηση του κόστους παραγωγής χωρίς ανάλογη αύξηση στις διεθνείς τιμές πώλησης των μετάλλων. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι από το 2006 η τιμή του χαλκού παρουσίασε σημαντική ανάκαμψη και σήμερα βρίσκεται στα επίπεδα των US\$ 7.000 ανά τόνο, ενώ η τιμή του χρυσού βρίσκεται γύρω στα US\$ 800 ανά oz.

2.2. Η μοναδική μεταλλευτική δραστηριότητα που υπάρχει σήμερα στη Χώρα είναι το μεταλλείο χαλκού της Σκουριώτισσας στην επαρχία Λευκωσίας, που άρχισε ξανά τη λειτουργία του στα μέσα του 1996 με την παραγωγή καθόδων μεταλλικού χαλκού (99,999%), εφαρμόζοντας την μέθοδο της εκχύλισης – εξαγωγής με οργανικό διαλύτη – ηλεκτρανάκτησης (Leaching - SX - EW). Μέχρι σήμερα εξήχθησαν συνολικά από την Χώρα περίπου 38.000 τόνοι καθόδων, και παρόλο ότι το μεταλλείο διέκοψε την παραγωγή του περί το τέλος του 2004 υπό την πίεση των πολύ χαμηλών τιμών του χαλκού που επικρατούσαν την προηγούμενη περίοδο, έχει επαναλειτουργήσει περί τα μέσα του 2006. Γενικότερα η δραστηριότητα αυτή άνοιξε τις προοπτικές για εξέταση εκμετάλλευσης με την εν λόγω μέθοδο, των φτωχών χαλκούχων κυπριακών κοιτασμάτων. Η διεύθυνση της εταιρείας του μεταλλείου Σκουριώτισσας που έχει επεκτείνει τις ερευνητικές της εργασίες στη ευρύτερη περιοχή στοχεύει και στην εκμετάλλευση του γειτονικού παλαιού μεταλλείου στο Απλίκι.

2.3. Όσον αφορά τις ερευνητικές άδειες για μέταλλα, επιδείχθηκε σχετικά έντονο ενδιαφέρον για χρυσό και χαλκό. Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ περί τις 40 ερευνητικές άδειες για μεταλλεύματα χρυσού, χαλκού και γενικότερα μικτών θειούχων. Ιδιαίτερα στην περιοχή Αγροκηπιάς, Κλήρου και Πολιτικού της επαρχίας Λευκωσίας αναπτύχθηκε έντονη ερευνητική δραστηριότητα για την επαναξιολόγηση κοιτασμάτων που εντοπίστηκαν κατά το παρελθόν. Αξίζει να σημειωθεί ότι εντός του 2007 παρουσιάστηκε έντονο ενδιαφέρον για την επαναξιολόγηση των κοιτασμάτων χρωμιτών του Τροόδους, γεγονός που είναι άμεσα συνδεδεμένο με την αύξηση της ζήτησης των χρωμιτών στην αγορά της Κίνας και της Ινδίας.

3. ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

3.1. Σε αντίθεση με τη μεταλλευτική βιομηχανία, η λατομική βιομηχανία είναι έντονα δραστηριοποιημένη. Υπάρχουν παγκύπρια περίπου 175 λατομεία που παράγουν διάφορα πετρώματα και βιομηχανικά ορυκτά, εκ των οποίων περί τα 26 βρίσκονται στο τελικό στάδιο αποκατάστασης του χώρου των λατομικών εργασιών.

3.2. Για επιτόπια χρήση παράγονται:

- Χαβάρες και χαβαροχάλικα για επιχωματώσεις και υποθεμελιώσεις οδικών έργων.
- Αδρανή υλικά κυρίως από ασβεστόλιθο και διάβαση για τις ανάγκες της οικοδομικής βιομηχανίας και των άλλων κατασκευών (δρόμοι κλπ).
- Μαργαϊκός ασβεστόλιθος, άργιλος και γύψος ως πρώτη ύλη για τη τροφοδότηση των δύο τσιμεντοβιομηχανιών της Χώρας.
- Ασβεστόλιθος για παραγωγή ασβέστη.
- Άργιλος για ικανοποίηση των αναγκών των τουβλοποιιών.
- Γύψος για παραγωγή επιχρισμάτων.
- Ασβεστιτικός ψαμμίτης για παραγωγή οικοδομικής πέτρας και πέτρας επενδύσεως κτιρίων, όπως και ογκόλιθοι για την ικανοποίηση των αναγκών των θαλασσίων έργων. Σημειώνεται ότι την 1/6/2006, με την απόφαση αρ. 63.850, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως το Κράτος επεξεργαστεί σχέδιο για να αναλάβει το ίδιο τη διαχείριση των λατομείων παραγωγής ογκολίθων για τις ανάγκες των θαλασσίων έργων.

Η χώρα θεωρείται αυτάρκης όσον αφορά πρώτες ύλες για οικοδομές, δρόμους, υδατοφράκτες, μαρίνες, λιμάνια, και άλλα κατασκευαστικά έργα.

Πλην των εξαγωγών ασβέστη, τσιμέντου, επιχρισμάτων και οικοδομικής πέτρας, οι κυριότερες εξαγωγές λατομικών υλικών εστιάζονται:

- σε μπεντονίτη (ενεργοποιημένο ή μη) που εξάγεται κυρίως υπό μορφή διαβαθμισμένου προϊόντος για οικιακή χρήση (cat- litter),
- σε διαβαθμισμένο γύψο για ικανοποίηση αναγκών παραγωγής γυψοσανίδων, τσιμέντων και επιχρισμάτων,

- σε αλεσμένες ούμπρες και ώχρες για παραγωγή βαφών.

3.3. Το πρόβλημα της καθυστέρησης της ανανέωσης των αδειών εκμετάλλευσης, που προέρχεται από τη μη έγκαιρη επανέκδοση των πολεοδομικών αδειών τους συνεχίζεται, παρόλο που εντός του 2001 συμφωνήθηκε με τις Πολεοδομικές Αρχές όπως οι πολεοδομικές άδειες των εκμεταλλεύσεων εντός των Λατομικών/Μεταλλευτικών Ζωνών παραχωρούνται για πέντε χρόνια αντί τρία. Οι προτάσεις για την αναδιάρθρωση των Λατομικών Ζωνών οι οποίες καλύπτουν εκτός από αδρανή υλικά, μπεντονίτες και γύψους, που ετοιμάστηκαν με την συνεργασία του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης και έτυχαν αξιολόγησης εντός του 2006 από τεχνική επιτροπή υπό το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, εγκρίθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών και η σχετική γνωστοποίηση για την τροποποίηση της Δήλωσης Πολιτικής δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας τον Απρίλιο του 2007 (ΑΔΠ 319/2007).

3.4. Όσον αφορά τις ερευνητικές άδειες για λατομικά υλικά, εξακολουθεί το ενδιαφέρον για διερεύνηση διαφόρων πετρωμάτων και βιομηχανικών ορυκτών. Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ περί τις 27 ερευνητικές άδειες.

4. ΜΕΛΕΤΕΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

4.1. Από το 1990 καθιερώθηκε ο θεσμός εκπόνησης Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις κυριότερες εκμεταλλεύσεις. Για την εξέταση των μελετών, λειτουργεί Αρμόδια Τεχνική Επιτροπή η οποία συντονίζεται από την Υπηρεσία Μεταλλείων. Οι μελέτες αναθεωρούνται και επανεξετάζονται κάθε δύο χρόνια με βάση τα εκάστοτε νέα δεδομένα. Μέσα στο 2007 εξετάστηκαν περίπου 25 μελέτες ενώ το σύνολο των εκμεταλλεύσεων που επιβάλλεται να υποβάλλουν μελέτη κάθε δύο χρόνια είναι περίπου 50. Στις 11/4/2006 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οδηγία 2006/21/ΕΚ για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας. Η οδηγία θα πρέπει να υιοθετηθεί στο εθνικό δίκαιο μέχρι τις 30/4/2008 και σχετικές ενέργειες γίνονται από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος. Για τους σκοπούς υιοθέτησης της οδηγίας η Υπηρεσία Μεταλλείων ετοιμάζει σχετικές τροποποιήσεις των περί Μεταλλείων και Λατομείων Κανονισμών, που αφορούν την παρουσίαση και το περιεχόμενο των Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών.

4.2 Επίσης κατά την διάρκεια του 2007, με τη βοήθεια των Επαρχιακών Διοικήσεων και του Τμήματος Δασών, έγιναν εργασίες για απάβλυνση των επιπτώσεων που δημιουργούνται από εγκαταλειμμένα μεταλλεία και λατομεία, με κύρια έμφαση στο μεταλλείο Μεμί παρά την Αγία Μαρίνα και Ξυλιάτο της επαρχίας Λευκωσίας. Για τις αποκαταστάσεις αυτές διατέθηκαν κονδύλια ύψους £53.875. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο εγκαταλειμμένο επιφανειακό μεταλλείο Αγροκηπίας της επαρχίας Λευκωσίας, όπου το 2005 πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Δασών πειραματική χλόαση των όξινων αποθέσεων φτωχού μεταλλεύματος, συνεχίστηκε η συντήρηση της φυτείας με στόχο να εξαχθούν συμπεράσματα που θα χρησιμεύσουν για την αποκατάσταση και των άλλων εγκαταλειμμένων μεταλλείων.

4.3 Για την επίλυση του προβλήματος της μη έγκαιρης ανανέωσης των αδειών εκμετάλλευσης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3.3 της παρούσας, εντός του 2006 ετοιμάστηκε προσχέδιο τροποποιητικού νομοσχεδίου του περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων Νόμου το οποίο θα επέτρεπε την προσωρινή ανανέωση τους μέχρι τη λήψη τελικής απόφασης από τις Πολεοδομικές Αρχές για την επανέκδοση των αντίστοιχων πολεοδομικών αδειών. Το προσχέδιο του τροποποιητικού κατατέθηκε το Σεπτέμβριο του 2006 στην Βουλή των Αντιπροσώπων, όμως απορρίφθηκε από την ολομέλεια του σώματος περί τον Αύγουστο του 2007, καθότι δεν θεωρήθηκε ότι είναι ο ορθός τρόπος για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

5. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Ένα μεγάλο μέρος των καθηκόντων του προσωπικού της Υπηρεσίας Μεταλλείων είναι οι επιθεωρήσεις των μεταλλείων, λατομείων και συναφών εγκαταστάσεων για σκοπούς πρόληψης των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών. Με βάση ειδικούς Κανονισμούς οι εργαζόμενοι εξετάζονται κάθε δύο χρόνια από το Ιατρικό Συμβούλιο Πνευμοκονίασης για παρακολούθηση της υγείας τους. Παράλληλα, η Υπηρεσία Μεταλλείων συνεργάζεται άριστα με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για την περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στα μεταλλεία και λατομεία.

6. ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ

Όπως είναι γνωστό, σε αρκετές περιπτώσεις, για την εξόρυξη μεταλλευμάτων και λατομικών υλικών είναι απαραίτητη η χρήση εκρηκτικών υλών. Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων είναι ταυτόχρονα και Επιθεωρητής Εκρηκτικών Υλών ο οποίος, κατόπιν εξέτασης, παραχωρεί σε κατάλληλα και ικανά πρόσωπα σχετικό πιστοποιητικό ικανότητας χρήσης εκρηκτικών υλών, το οποίο πρέπει να ανανεώνεται κάθε χρόνο.

Κατά την διάρκεια του 2007 υπήρχαν 147 κάτοχοι Πιστοποιητικού Ικανότητας για χρήση εκρηκτικών υλών και πυροτεχνημάτων.

Κατά τη διάρκεια του 2007 παραχωρήθηκε αριθμός αδειών για εκρηκτικές ύλες, όπως φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

Πίνακας Αδειών Εκρηκτικών Υλών για το 2007

Άδεια	Εισαγωγή και ενδο-κοινοτική μεταφορά	Εξαγωγή και ενδο-κοινοτική μεταφορά	Κατασκευή	Αποθήκευση	Πώληση	Χρήση	Μεταφορά εντός Κύπρου
Πυρομαχικά	33	17	14	206	174	—	169
Πυροτεχνήματα	7	—	—	15	12	310	14
Εκρηκτικές Ύλες	37	—	29	12	2	36	2
Πρώτες Ύλες	3	—	—	—	—	—	—

Στις 14/6/2007 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οδηγία 2007/23/ΕΚ που αφορά τη διάθεση στην αγορά των ειδών πυροτεχνίας (πυροτεχνήματα). Η οδηγία θα πρέπει να υιοθετηθεί στο εθνικό δίκαιο μέχρι τις 4/1/2010. Επίσης, βρίσκεται στο τελικό στάδιο έγκρισης, οδηγία που αφορούν την ασφάλεια των εκρηκτικών υλών έναντι τρομοκρατικών ενεργειών.

7. ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ, ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΔΟΠΟΙΑ

Από 1/5/2004 η αρμοδιότητα του ελέγχου των προϊόντων δομικών κατασκευών

αναλήφθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών με βάση τους περί των Βασικών Απαιτήσεων (Προϊόντα Δομικών Κατασκευών) Κανονισμούς που θέλουν τα εν λόγω προϊόντα, όταν διατίθενται στην αγορά, να πληρούν τις προδιαγραφές που καθορίζονται στα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά Πρότυπα και προς τούτο να φέρουν την σήμανση συμμόρφωσης "CE". Οι εν λόγω Κανονισμοί εναρμονίζουν την σχετική εθνική νομοθεσία με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 89/106/ΕΟΚ της 21/12/1988.

Η Υπηρεσία Μεταλλείων συμμετέχει στη Μόνιμη Επιτροπή Παρακολούθησης και Εφαρμογής της Οδηγίας Δομικών Προϊόντων που αποτελεί συμβουλευτικό όργανο του Υπουργείου Εσωτερικών για το θέμα και συστάθηκε με την υπ' αριθμό 58.411 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 27/8/2003. Στα πλαίσια αυτά η Υπηρεσία Μεταλλείων και το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης εξουσιοδοτήθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών να διεξάγουν δειγματοληψίες των αδρανών υλικών που παράγονται από τις λατομικές σκυροθραυστικές μονάδες, με στόχο την παρακολούθηση της ποιότητας τους.

Επίσης η Υπηρεσία Μεταλλείων, προεδρεύει της Τεχνικής Επιτροπής Προτύπων για τα Αμμοχάλικα του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS TE-02), η οποία επιλαμβάνεται προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Προτύπων EN 12620:2002 (αδρανή υλικά σκυροδέματος), EN 13139:2002 (αδρανή υλικά επιχρισμάτων), EN13643:2002 (αδρανή υλικά ασφαλικών μειγμάτων) και EN 13242:2002 (αδρανή υλικά ασύνδετων και υδραυλικά συνδεμένων υλικών για χρήση σε έργα πολιτικής μηχανικής και κατασκευής δρόμων).

Με βάση τις εργασίες της επιτροπής αυτής δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 9/6/2006 (ΚΔΠ 253/2006), που αφορά τα επιτρεπτά για την κυπριακή αγορά όρια των ιδιοτήτων των αδρανών υλικών με βάση τα προαναφερόμενα πρότυπα.

8. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

8.1 Οι παραγωγές και εξαγωγές μεταλλευμάτων και λατομικών υλικών από το 2003 έως και το 2007, φαίνονται στους αντίστοιχους πίνακες πιο κάτω.

8.2 Τα έσοδα της Υπηρεσίας για το έτος 2007 ανέρχονται στις £4.305.423. Ποσό £2.500.519 παραχωρήθηκε στις Κοινότητες που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις λατομικές εργασίες, με σκοπό την εκτέλεση των δικών τους αναπτυξιακών έργων.

Ποσό £1.804.904 κατατέθηκε στο πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας και αναλύεται ως ακολούθως:

- Τέλη από άδειες εκρηκτικών υλών	£ 103.845
- Μισθώματα ερευνητικών αδειών	£ 40.625
- Μισθώματα και ενοίκια μεταλλευτικών μισθώσεων και προνομίων λατομείου	£ 611.977
- Μισθώματα προστασίας φυσικού περιβάλλοντος	£ 63.604
- Δικαιώματα εξαγωγών (royalties)	£ 128.872
- Δικαιώματα λατομικών υλικών (25%)	£ 833.505
- Χρηματικές ποινές	£ 924
- Τέλη αιτήσεων και άλλα έσοδα	£ 25.142

8.3. Τα συνολικά έσοδα της χώρας από εξαγωγές μεταλλευμάτων και λατομικών υλικών ήταν για το 2007 £16.880.227 συγκρινόμενα με του 2006 που ήταν £9.579.236 Σημειώνεται ότι κατά το 2006, το μεταλλείο Σκουριώτισσας δε λειτούργησε σε πλήρη κλίμακα.

**Πίνακας παραγωγής μεταλλευμάτων και λατομικών υλικών
για την περίοδο 2003 – 2007 (σε μετρικούς τόνους).**

Μεταλλεύματα και λατομικά υλικά	2003	2004	2005	2006	2007
Χαλκός	2.525	1.344	0	880	3.012
Αδρανή Υλικά	10.700.000	11.600.000	12.064.112	12.198.513	13.129.470
Χαβάρα και Χαβαροχάλικα	1.000.000	1.200.000	1.000.000	700.000	875.000
Μαργαϊκός Ασβεστόλιθος	2.220.000	2.290.000	2.450.000	2.210.000	2.540.000
Άργιλος για τσιμέντο	550.000	565.000	600.000	540.000	620.000
Άργιλος για τούβλα και κεραμίδια	350.000	425.000	443.000	400.000	476.000
Πέτρα Οικοδομής	25.000	22.000	26.000	39.000	31.000
Ογκόλιθοι	78.000	83.000	25.000	52.500	6.500
Μπεντονίτης	165.000	170.000	185.000	164.000	168.000
Ούμπρα και Ωχρα	6.000	5.200	5.100	5.800	8.650
Μάρμαρο	2.000	1.000	1.500	1.100	800
Ασβέστης	13.370	13.990	16.589	12.715	13.497
Γύψος	300.000	255.000	215.500	270.000	330.000
Παραγωγή τσιμέντου	1.636.879	1.688.917	1.804.645	1.786.488	1.872.531
Κατανάλ. τσιμέντου	1.302.578	1.536.657	1.588.667	1.627.155	1.790.456
Κατανάλ. ασφάλτου	69.938	64.732	69.160	68.712	57.421
Τούβλα και κεραμίδια (χιλιάδες τεμάχια)	82.205	97.034	97.868	91.815	98.508

**Πίνακας Εξαγωγών
για την περίοδο 2002 – 2007 (σε μετρικούς τόνους).**

Μεταλλεύματα και λατομικά υλικά	2003	2004	2005	2006	2007
Χαλκός	2.552	1.344	0	880	3.012
Ούμπρα και Ωχρα	5.471	5.205	5.086	5.757	4.363
Μπεντονίτης	144.859	155.717	172.366	150.620	154.655
Γύψος	191.186	143.700	94.140	152.067	203.050
Ασβέστης					
Πέτρα οικοδομής	2.229	2.835	1.767	1.525	991
Σκύρα	103.675			60.950	135.120
Άλλα					
Τσιμέντο	362.054	138.381	207.894	173.213	62.969
Κλίνκερ	56.034	66.865	37.891	97.846	

MINES SERVICE
ANNUAL REPORT 2007

1. INTRODUCTION

The Mines Service is the competent authority of the administration of the Mines and Quarries Law and Regulation and the Explosive Substances Law and Regulation.

2. MINING AND QUARRYING

The mining industry has been on the decline (practically non - existent) for the last three decades. The only mining activity is the Skouriotissa Copper Mines where by the application of the leaching - SX - EW method is succeeded the production of high purity copper cathodes (99.999%). The cumulative exports of copper cathodes is today about 38.000 tones.

Concerning the prospecting of metals a great interest was shown for copper and precious metals, especially gold.

There is extensive quarrying of rocks and industrial minerals in Cyprus. There are about 175 quarries producing of various materials. They produce for local use havara, sand and gravel, aggregates (from limestone and diabase) building stone, limestone, clay, gypsum etc. and for export building stone, gypsum, bentonite, umber and ochre etc. There is also local production and exports of quick and hydrated lime, portland and other types of cement, gypsum plasters etc.

There is also great interest from for prospecting of quarry materials and industrial minerals.

3. ENVIRONMENTAL STUDIES - HEALTH AND SAFETY

Every two years the big mining and quarrying operations have the obligation to submit to the Mines Service renewed environmental study taking into consideration the new conditions of the exploitation area. Twenty-five studies were examined this year.

A great share of Mines Service personnel time is spent for inspection of the working conditions (health and safety) in mines and quarries and related installations. The effort is to eliminate accidents and occupational diseases. The people working in mining and quarrying are examined every two years by the Pneumoconiosis Medical Board.

4. EXPLOSIVE SUBSTANCES AND HUNTING AMMUNITION

The Head of the Mines Service is also the Explosives Substances Inspector and has the control of the import, storage, sale and use of the explosive substances and hunting ammunition.

5. CYPRUS STANDARD SPECIFICATIONS FOR AGGREGATES

From 1/5/2004 the Ministry of Interior is the Competent Authority for checking the quality of the produced aggregates.

6. ECONOMICS

The total exports in 2006 for ores and industrial minerals amounted to C£16.880.227 compared with C£9.579.236 in 2006.

The total income of Mines Service in 2007 for rents, fees and royalties was C£4.305.423. The amount of £2.500.519 was granted to the Communities, affected from the quarries operation, in order to use it for the development of their own program.